

Saksbeh.: VST
Arkivsak: 03/01645
Arkivkode: V70

Saksnr.	Behandlende organ	Møtedato
0009/04	Landbruks- og utmarksnemnda	18.03.2004

FORSLAG TIL NY LOV OM SKOGBRUK - HØRING

Innstilling:

Landbruks- og utmarksnemnda i Åfjord kommune slutter seg til de høringsuttalelser som Skogeierforeninga Nord har skrevet vedrørende forslag til ny Lov om skogbruk

Behandling/vedtak i Landbruks- og utmarksnemnda den 18.03.2004 sak 0009/04

Vedtak:

Landbruks- og utmarksnemnda i Åfjord kommune slutter seg til de høringsuttalelser som Skogeierforeninga Nord har skrevet vedrørende forslag til ny Lov om skogbruk.

Vedtaket var enstemmig.

Saksopplysninger:

Landbruksdepartementet har sendt ut forslag om ny Lov om skogbruk til høring.

Åfjord skogeierlag behandlet i møte den 10.02.04 forslag til ny Lov om skogbruk. Det ble på dette møtet enstemmig vedtatt å slutte seg til de høringsuttalelser som Skogeierforeninga Nord har kommet med.

Forslag til ny Lov om skogbruk kan hentes ut på følgende internettadresse: www.ld.dep.no

Notatet fra Landbruksdepartementet kan fåes ved henvendelse til landbruksavdelingen.

Vedlegg:

1. Høringsuttalelse fra Skogeierforeninga Nord
2. Følgeskriv fra Landbruksdepartementet

Vurdering:

De høringsuttalelser som Skogeierforeninga Nord har kommet med i forbindelse med forslaget til ny Lov om skogbruket, støtter opp om skogeiers interesser i skognæringen. Lovforslaget legger opp til en mer detaljstyring av skogbruksnæringen, en detaljstyring som sterkt vil komplisere forvaltning og etterlevelse av loven.

En vil ut fra en samlet vurdering tilrå ovenfor landbruks- og utmarksnemnda at de slutter seg til de høringsuttalelser som SN har skrevet vedrørende forslag til ny Lov om skogbruket.

Norges Skogeierforbund

Høringsuttalelse til ny skogbrukslov

Denne høringsuttalelse fra Skogeierforeninga Nord tar utgangspunkt i Landbruksdepartementets høringsdokument med forslag til ny skogbrukslov, forarbeider og lovtekst, samt høringsbrev og notat om foreløpige synspunkter fra Norges Skogeierforbund. Forslaget til ny skogbrukslov har vært på lokal høring i foreningas skogeierlag og styret i foreninga har hatt den til behandling. Innledningsvis understrekes det at styret i Skogeierforeninga Nord forbeholder seg mulighet for en egen uttalelse i forbindelse med skogavgift/skogfond, hvis foreningas syn i saken ikke framkommer av felles høringsuttalelse fra Norges Skogeierforbund.

Sammendrag

Skogeierforeninga Nord har forståelse for behovet av et mer moderne og juridisk funksjonelt rammeverk for forvaltningen av skogressursen. Skogeierforeninga Nord beklager dog at den vektlegging av næringsaspekt og prinsippet om frihet under ansvar, som understrekes i forarbeidene til forslag til ny skogbrukslov, ikke godt nok kommer fram i lovteksten. Lovforslagets forarbeider gir dessuten ikke det nødvendige grunnlag for å mer enn likestille miljøhensynet med næringshensynet, slik det framkommer av forslaget til lovtekst. Skogbruksnæringsens industrielle og samfunnsøkonomiske betydning er det heller ikke tatt særlig hensyn til i lovforslaget, noe som rimer svært dårlig med behovet til et moderne rammeverk for skogbruket som en del av Norges største landbaserte eksportnæring.

Skogeierforeninga Nord synes det å redusere antallet lovparagrafer 58 til 22 utgjør lite reell forenkling av lovverket når det samtidig åpnes for innføring av forskriftshjemler til mer detaljstyring av skogbruksnæringen, en detaljstyring som sterkt vil komplisere forvaltning og etterlevelse av loven. Innføring av slike uinnskrenkede forskriftshjemler er derfor uakseptabel og Skogeierforeninga Nord er svært kritisk til forslaget om innføring av foryngelses- og miljøforskrift, og forutsetter dessuten at alle forskrifter som eventuelt vurderes underlegges høring før de innføres. I annet lovverk som det er naturlig å sammenligne med, for eksempel jordloven, friluftloven og motorferdselloven, er det på langt nær gitt åpning for en så omfattende forskriftsbruk som i forslaget til ny skogbrukslov. Departementets signaler om å, parallelt med forslag til ny skogbrukslov, arbeide med og innføre disse forskriftene er ikke forsvarlig da slike forskrifter enda ikke er bekjentgjort eller lagt ut til høring. Samtidig viser det arbeide næringen selv har nedlagt for å opprette godt fungerende systemer og standarder for sertifisering og næringsmessige vurderinger av investeringsnivå i framtidig skog, at det ikke er nødvendig å innføre disse forskriftene.

Skogeierforeninga Nord har merket seg at departementet bruker begrepet ”omlegging av skogpolitikken i 2003” om behandlingen av statsbudsjettet høsten 2002, der statstilskuddet til skogkultur ble fjernet og endringer og til dels forbedringer i skogavgiftsordningen ble gjennomført. Denne omlegginga kom for øvrig bare fem år etter at et bredt flertall i Stortinget hadde stilt seg bak en stortingsmelding som både støttet opp om statlig deltakelse i skogbrukets langsiktige investeringer og understreket skogbrukets behov for langsiktige rammebetingelser. Når departementet i tillegg bruker statsbudsjettets vedtak om fjerne tilskudd, som begrunnelse for nødvendigheten av å legge større vekt på å styre gjennom skogbruksloven, avdekkes en alvorlig logisk svikt i forhold til nødvendigheten av sterkere styring. Denne svikten blir ikke mindre av at kompetansekravet til de som skal forvalte loven ute i kommunen når er blitt fjernet, og at dette skjer samtidig som et betydelig økt økonomisk og juridisk forvaltningsansvar blir tillagt kommunene.

Forslaget til ny skogbrukslov legger vekt på skogeierens forvaltningsansvar og framsetter krav om at den enkelte skal ha oversikt over og ta hensyn til miljøverdier ved alle tiltak i skog. Skogeierforeninga Nord mener at dette kravet ikke kan settes strengere enn det å ha oversikt over egen eiendom basert på skogbruksplan eller mottatte meldinger om miljøregistreringer på eiendommen. Skogeierforeninga Nord er absolutt i mot å innføre en generell meldeplikt for aktivitet i skog. En slik meldeplikt vil føre til stor reduksjon i avvirkingen og gir store konsekvenser for verdiskapningen for skogbruket og skogindustrien.

I forslaget til ny skogbrukslov opprettholdes ordningen med tvungen fondsavsetning til investeringer, skogavgifts eller skogfondsordningen, uten at ordningen har vært gjenstand for nærmere gjennomgang eller vurdering i forhold til hensiktsmessighet, kostnadseffektivitet eller rasjonalitet. Skogeierforeninga Nord kjenner ingen annen bransje eller næring som er påtvunget en slik ordning og ønsker en vurdering av skogavgiftsordningen i forhold til ovenfor nevnte kriterier. På denne bakgrunn må deretter skogavgiftsordningen sammenlignes med innføringen av en ordning med direkte fradrag i selvangivelsen på linje med jordbruksfradraget (skogfradrag) kombinert med skattemessig fradrag/skattefritak ved investeringstiltak i skogbruket. Skogeierforeninga Nord mener dette vil være en langt bedre måte å sikre langsiktige investeringer og å oppmuntre til en sterkere næringsmessige tenkningen i skogbruket. Eksisterende ordning oppleves av mange som svært urettferdig da det innenfor foreningas område er mange skogeiere som i dag ikke kommer inn under skogavgiftsordningen på grunnlag av det ikke har vært mulighet å bygge opp skogavgift. Samtidig rammes de som kommer inn under ordningen av kapitalvinn/reduert avkastning, da det ikke gis rente på innestående skogavgifts/skogfonds-midler. Den nyordningen som skogeierforeninga her skisseres vil komme alle typer skogeiere til gode.

På samme måte som for skogavgiften synes Skogeierforeninga Nord det ligger nært opp til formyndermentalitet å pålegge næringen en tvungen avgift til forskning og utvikling, og Skogeierforeninga Nord er for egen del helt overbevist om at gjennom egne prioriteringer og prosjektsatsninger ville slike midler ha gitt langt bedre forsknings- og utviklingseffekt.

Skogeierforeninga Nord sin kommentar til ny skoglov.

§1. Formålet med loven

Det er sagt i forarbeidene at den nye loven skal være en næringslov. Formålsparagrafen gjenspeiler ikke dette. Nærings- og miljøaspektet er sidestilt. Det er rett og rimelig at miljøhensyn er nevnt også i en skogbrukslov, men at skogbruksloven skal sikre det biologiske mangfoldet blir feil og ulogisk. Det er naturvernloven som skal sikre det biologiske mangfoldet så skal skogbruksloven legge til rette for et rikt dyre- og planteliv i utmarka. Miljøaspektet i Jordlova er betydelig tonet ned.

§2. Virkeområdet for loven

Vi registrerer at Landbruksdepartementet har samme oppfatning som Skogeierforeninga Nord og kommentert at det skal kunne gjennomføres skog- og jordbruk etter tidsmessige metoder i landskapsvernområder og at skogloven må gjelde. Tredje ledd i § 2 er unødvendig. Samenes rettigheter i forhold til trevirke og brensel kommer frem i Reindriftsloven.

§3. Skogbruksstyresmakt

Fylkeslandbruksstyret sin oppgave har utspilt sin rolle, og bør ikke stå oppført i lovs form. Å opprettholde fylkeslandbruksstyret gir en unødvendig saksgang og en uthaling av å treffe vedtak. I forbindelse med kommunenes økte integritet i egne saker og Sponheims uttalelser om forenkling i Landbruk Pluss, må fylkeslandbruksstyret legges død. Dagens jord- og skogsaker er ikke lenger av en slik karakter at de trenger behandling av et eget oppnevnt politisk organ. Fylkesmannen vil være den naturlige klageinstans.

§4. Skogeieren sitt forvaltningsansvar

Det er både påkrevd og riktig at en grunneier har ansvar for å forvalte sin egen skog på en helhetlig måte. Kravet til kunnskap må imidlertid ikke settes høyere enn hva som er rimelig å kunne forvente, hvorpå en oppdatert skogbruksplan med tilhørende kjente miljøregistrering er tilfredstillende.

Vi er forundret over at departementet i sitt høringsforslag har utelatt en diskusjon om hvorledes Levende Skog standardene har fungert i forhold til ivaretagelse av viktige miljøkvaliteter. Departementet peker derimot på dette med høye miljøkrav i lovgivningen vil normalt føre til høyere krav i sertifiseringa. Alle skogeierforeninger samt Statskog er nå sertifisert.

Vi tar sterkt avstand fra å innføre en miljøforskrift. Dette vil skape en stor frustrasjon blant grunneierne. Miljøforskrift vil undergrave den arbeidsinnsats og goodwill som er skapt av

organisasjonene helt opp til grunneierne. Innst. S. nr. 2008 (1998-1999) uttrykker samme mening. Departementet må gi Levende Skog en reell sjanse og faktisk gjennomføre det de sier: frihet under ansvar.

Ny og bedre viten må hensyntas og implementeres ved forvaltning av skog. Skogeierforeninga Nord vil stryke siste ledd samt 1. ledd, 3. og 4. punktum. Det er implisitt så opplagt at når grunneier skal ta miljøhensyn, kan ikke alle tiltak gjennomføres.

§ 5. Skogregistrering og skogbruksplan

Departementet har ikke klart å skjule sin agenda om å kjøpe seg informasjon fra skog- og miljøregistreringer til bruk i en miljøforskrift. Dette er svært uheldig. Fjerde ledd, 1. punktum står også i skarp kontrast til §4, siste ledd med ordlyden: *Innanfor desse rammer står skogeigaren i forhold til denne lova fritt til å forvalte skogen sin ut frå egne mål.*

Fjerde ledd må utgå i sin helhet.

Vi er klar over at skogbruksplan er et godt innarbeidet ord innen skognæringa. Likeframt mener vi forvaltningsplan er et bedre dekkende ord for de registreringer og oversikter som kan komme i framtiden.

§6 Foryngelse og stell av skog

Skogeierforeninga Nord har forståelse for en lovparagraf om foryngelse og stell av skog og støtter derfor deler av innholdet. Tilfredsstillende foryngelse må ses i sammenheng med økonomiske og miljømessige realiteter og ikke slik det er skissert i forarbeidene med planteantall/daa og treslag. Det vil være svært ulogisk å innføre sterke økonomiske forpliktelser for skogeier gjennom foryngelseforskrift når myndighetene ikke lenger bidrar til de langsiktige investeringene. Etter fjerningen av tilskuddet til planting, er det skogeier som tar hele ansvaret og risikoen for fremtidig avkastning av sin skog.

Gjennom utarbeidelse og bruk av forvaltningsplan (skogbruksplan) må foryngelsesplikten ses ut i fra denne. Kommunens inn gripen må være begrenset og må under ingen omstendighet være på prinsipielt grunnlag.

Skogeierforeninga ønsker ingen forskrift. Skulle det allikevel bli innført må denne gjøres så romslig at lokale tilpassninger og personlige ønsker og interesser gis rom for utprøving (jfr. §4, 5. ledd).

I Skogeierforeninga Nord sitt område er det fortsatt stort behov for skogreising. Det er svært uheldig at dette er utelatt i loven.

§7. Vegbygging i skog

SN har ingen kommentarer til §7.

§8. Hogst og måling

SN har ingen kommentarer til §8.

§9. Forebyggende tiltak

Grunneiere er i dag i ferd med å utarbeide bestandsplaner i forbindelse med lokal forvaltning i år 2006. Kommunen skal godkjenne planene og gjør et enkeltvedtak. Dette kan påklages. Dette vil være gjenstand for god nok regulering av hjorteviltet. Kommunen bør ikke på nytt (viltneidfunksjon) komme inn med detaljert omtale av hjortevilt.

§10. Tiltak etter skader på skog

§§9 og 10 bør slås sammen. Ordlyden er veldig lik og formålet med paragrafene er også like: hindre, forebygge og minimalisere skade på skog.

Forslag til ordlyd i §9

Når det er fare for eller etter skade av skog eller skogområde kan kommunen setje i verk dei tiltak som er nødvendig. Kommunen kan setje frist for slike tiltak som ikkje skal vere lenger enn 2 år. Blir ikkje tiltaka utførte inne fristen, skal kommunen syte for at tiltaka blir utførte.

Departementet kan fastsetje nærare forskrifter om slike tiltak og korleis utgiftene skal dekkjast.

§11. Meldeplikt

Meldeplikt på generelt grunnlag skal ikke være mulig. Det må meget spesielle forhold til før meldeplikten brukes og det må foreligge en faglig begrunnelse i det enkelte forhold. SN mener det er et uhensiktsmessig høyt byråkratinivå og totalt unødvendig med generell meldeplikt da ca. 80% av total omsetning av tømmer i Norge skjer via et sertifisert skogsamvirke. Nytenkning og innovasjon må ikke stoppes av en gammel oppfatning av skog og skogbruk.

Ikke under noen omstendighet godtas at kommunen kan bruke all ønskelig tid for tilbakemelding før tiltaket settes i gang. Her må det være likhet for loven og kommunen gis 3 uker frist med tilbakemelding, hvis ikke kan tiltaket settes i verk. Med tanke på rasjonalitet og effektivitet er dette en selvfølge.

Det er beklagelig at kravet til skogfaglig kompetanse i kommunen ikke eksisterer når overføring av myndighet øker i skogsaker. Troverdigheten svekkes og skogeiers respekt og oppfatninga av kommunens rolle avtar. Det må ligge faglig kompetanse bak en rådgivende funksjon.

§12. Vernskog

SN har ingen kommentarer til §12.

§13. Skogområde med viktige miljøverdier

§13 kan gi restriksjoner mht. miljø i verdifulle skogområder *ut over dei restriksjonane loven ellers gir heimel for*. Dette godtas ikke. Naturvernloven må i disse tilfellene gjøres gjeldende med erstatningsansvar. Slik ordlyden er nå er dette snikvern fra statens side uten kompensasjon. Skal denne paragrafen stå, må ordlyden også omfatte erstatning. Med denne paragrafen risikerer vi dobbel miljøforskrift.

§14. Innbetaling til skogfond

Formålet i rentemiddelforskriften er at midlene betryggende og effektivt blir brukt til beste for skogbruket. Dagens skogavgiftsordning er arbeidskrevende og byråkratiserende og likestiller ikke skogbrukere i Norge. Styret i SN er ikke fornøyd med den omlegging av økonomiske virkemidler som er foretatt i norsk næringspolitikk. Bortfall av tilskudd til langsiktige investeringer i skogbruket og styrking av skogavgiftsordningen favoriseres først og fremst større skogeiere i sentrale skogstrøk. Store deler av SNs område er skogreisingsstrøk der en ennå ikke har fått bygd opp midler på skogavgiftskonto. Nyordningen gir en betydelig forverring i disse områdene, da en ikke har mulighet for å hente ut effektene av den økte skattefordelen på skogavgifta. Slik ordningen er i dag er det ingen forenkling.

Helt eller delvis skattefritak for investeringer i skogbruket direkte i skatteoppgjøret for den enkelte er en bedre løsning. Vurderingene av skattemessige virkemidler er gjort med kunnskap om virkemiddelbruken i Sverige og Finland. Fylkestinget i Nord-Trøndelag har også fattet vedtak om at nye skattepolitiske virkemidler i tillegg til plantetilskudd må vurderes.

Økonomiske virkemiddelbruk må ikke inn i lovs form, da skattemessige forandringer må foregå raskt og smidig. Det beste er gjennom forskrift.

Kapitel IV bør få ordlyden:

Økonomiske virkemidler.

§ 14 *Departementet kan fastsette nærare forskrifter om økonomiske virkemidler i skogbruket*
Paragraf 15 og 16 blir i så måte overflødig og kan strykes.

§ 17 Avgift på skogvirke for å fremme forskning og utvikling i skogbruket

Vi kjenner ikke andre næringer eller bransjer som er underlagt et lovpålagt krav til å svare egen avgift til slike formål og foreslår at denne paragrafen tas ut av loven.

Vi ønsket at SN sitt syn skal komme klart frem i Forbundet sitt høringsnotat til Landbruksdepartementet. Vi forbeholder oss retten til å sende eget høringsforslag på skogavgiftsordningen hvis Forbundet ikke ønsker dette.

§18. Tilskot

SN har ingen kommentar til §18.

§19. Tilsyn, kontroll og rapportering

SN støtter Forbundets foreløpig uttalelser i forbindelse med internkontroll.

§§20-22

SN har ingen kommentar til disse paragrafene.

Med hilsen

SKOGEIERFORENINGA NORD

Kenneth Svensson
Næringspolitisk rådgiver

Tone Groeggen
Næringspolitisk rådgiver